

Centrum služeb pro podnikání s.r.o.

DAŇOVÁ EVIDENCE

© Centrum služeb pro podnikání s.r.o., 2018

Adresa:

Bělehradská 643/77
Praha 2

Tel. čísla:

(+420) 222 543 330
(+420) 775 583 697

Webové stránky:

www.sluzbyapodnikani.cz

Obsah:

1. Právní úprava, cíl a předmět daňové evidence
  - 1.1. Právní úprava, cíl
  - 1.2. Zahájení živnosti
  - 1.3. Předmět daňové evidence
2. Evidence příjmů a výdajů, peněžní deník
  - 2.1. Evidence příjmů a výdajů
  - 2.2. Deník příjmů a výdajů, peněžní deník
3. Evidence pohledávek a dluhů, DPH
  - 3.1. Evidence pohledávek a dluhů
  - 3.2. Evidence DPH
4. Evidence dlouhodobého majetku
  - 4.1. Dlouhodobý majetek
  - 4.2. Oceňování dlouhodobého majetku
  - 4.3. Daňové odpisy
5. Evidence zásob
6. Mzdová evidence
  - 6.1. Typy pracovních poměrů podle Zákoníku práce
  - 6.2. Základní pojmy
7. Cestovní náhrady
8. Uzávěrkové operace, inventarizace
9. Přejít z daňové evidence na podvojný účetnictví
10. Škody, pracovní úrazy
  - 10.1. Předcházení škodám
  - 10.2. Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za zaměstnance
  - 10.3. Pojištění obchodního majetku podnikatele
11. Sociální a zdravotní pojištění OSVČ
  - 11.1. Sociální pojištění
  - 11.2. Zdravotní pojištění
  - 11.3. Registrace, placení záloh, přehledy

Daňová evidence

1. Právní úprava, cíl a předmět daňové evidence

1.1. Právní úprava, cíl

Daňová evidence je upravena Zákonem č. 586/1992 Sb. (§7b) o daních z příjmů v platném znění.

Je určena pro fyzické osoby – podnikatele, kteří:

- mají příjmy z podnikání a jiné samostatné činnosti
- nejsou účetní jednotkou ve smyslu Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění
  - o nejsou zapsáni v Obchodním rejstříku
  - o nepřekročili za předchozí zdaňovací období obrát 25 milionů Kč
  - o pokud jim zvláštní zákon nenařizuje vést podvojný účetnictví

Cílem daňové evidence je poskytnout údaje potřebné k zjištění základu daně z příjmů fyzických osob.

K tomu je potřeba dodržovat ustanovení i dalších právních předpisů, zejména.:

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. v platném znění
- Občanský zákoník č. 89/2012 Sb. v platném znění
- Zákon o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb. v platném znění
- Zákon o silniční dani č. 16/1993 Sb. v platném znění
- Zákoník práce, předpis č. 262/2006 Sb. v platném znění
- Zákon č. 499/2002 Sb. o archivnictví a spisové službě v platném znění
- Vyhlášky ministerstev a nařízení vlády

1.2. Zahájení podnikání

Druhy živností a zákonné podmínky pro jejich provozování upravuje zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání v platném znění (Živnostenský zákon).

Druhy živností:

- živnost volná
- živnost vázaná
- živnost řemeslná
- živnost koncesovaná

Podmínky pro založení živnostenského podnikání se dělí na všeobecné a zvláštní – jsou odvislé od předmětu podnikání.

Všeobecné podmínky pro založení živnosti:

- dosáhl věku 18 let
- má právní způsobilost
- je bezúhonný (výpis z rejstříku trestů)
- v případě, že již dříve podnikal, nemá daňové nedoplatky u finančního úřadu, České správy sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny (potvrzení uvedených institucí o bezdlužnosti)

Nepřipravený může provozovat živnost na základě výjimky v Živnostenském zákoně (§12), ale pouze prostřednictvím odpovědného zástupce (většinou rodič), kterého stanoví soud. Nepřipravený pak provozuje živnost pod svým jménem a na svůj účet.

Zvláštní podmínky pro založení živnosti jsou u živností řemeslných, vázaných a koncesovaných. Žadatel musí kromě všeobecných podmínek splnit další podmínky jako např. doložit odbornou způsobilost (osvědčení o vzdělání, kvalifikaci nebo praxi). Pokud tyto podmínky nesplní, může živnost provozovat prostřednictvím odborného zástupce.

Od roku 2006 byly živnostenské úřady prohlášeny za Centrální registrační místa. Podnikateli stačí vyplnit jeden formulář a tím provede jak oznámení živnosti, tak i daňovou registraci, registraci u ČSSZ, zdravotní pojišťovny a úřadů práce.

Podnikání může spadat také do skupiny činností, ke kterým není potřeba živnostenské oprávnění, ale jiné osvědčení na základě zvláštních předpisů. Jde zejména o:

- zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství
- nezávislá povolání jako např. výtvarníci, spisovatelé, hudebníci
- činnosti na základě zvláštních předpisů jako např. daňoví poradci, advokáti, auditoři, znalci, soudní exekutoři, makléři, tlumočníci, lékaři apod.

V těchto případech se podnikatelé neregistrují v Centrálním registračním místě. Sami si pak musí provést daňovou registraci i ostatní registrace.

- u finančního úřadu – do 30 dnů od zahájení činnosti
- u ČSSZ a zdravotní pojišťovny - do 8 kalendářních dnů od zahájení činnosti.

1.3. Předmět daňové evidence

Aby daňová evidence sloužila ke zjištění základu daně z příjmů, musí se opírat o prvotní doklady, ze kterých provádí záznamy, které dále třídí a sumarizuje.

Výslovně není předepsána forma daňové evidence. Forma daňové evidence se bude odvíjet od jednotlivých složek obchodního majetku.

Obchodní majetek = souhrn majetkových hodnot (věcí, pohledávek a jiných práv a penězi ocenitelných hodnot), které jsou ve vlastnictví podnikatele a které jsou obsahem daňové evidence.

Obchodní majetek:

- dlouhodobý majetek
- oběžný majetek

A) Dlouhodobý majetek:

- dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)
- dlouhodobý hmotný majetek (DHM)
- dlouhodobý finanční majetek

B) Oběžný majetek:

- zásoby
- dlouhodobé pohledávky
- krátkodobé pohledávky
- finanční majetek
- peněžní prostředky

Dluhy jsou definovány jako dluhy vůči věřitelům nebo dodavatelům.

Podnikatel musí vést pro daňovou evidenci záznamy v následující struktuře:

- deník příjmů a výdajů (peněžní deník)
- evidenční karty:
  - o karty dlouhodobého majetku
  - o karty zásob
  - o karty pohledávek a dluhů
  - o karty rezerv
  - o karty úvěrů a půjček
- ostatní evidence:
  - o mzdová evidence
  - o evidence DPH pro plátce
  - o pokladní kniha
  - o kniha jízd
  - o evidence stálých plateb

2. Evidence příjmů a výdajů, peněžní deník**2.1. Evidence příjmů a výdajů**

Údaje o příjmech a výdajích tvoří hlavní součást daňové evidence. Jde o veškeré příjmy z podnikatelské činnosti a výdaje vynaložené zejména na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů.

Do evidence příjmů jsou zahrnovány jak skutečné příjmy peněz, jako např. převzetí peněžní hotovosti do pokladny podnikatele, připsání peněžních prostředků na účet, tak i nepeněžní příjmy (např. vzájemný zápočet pohledávek a dluhů). Tyto příjmy ale neevidujeme v peněžním deníku, evidujeme si je zvlášť a pak je uvádíme v předepsaných řádcích daňového přiznání.

Pokud podnikatel přijímá platby v hotovosti, je povinen podle § 97/1 daňového řádu vést evidenci denních tržeb, nerozhodne-li správce daně jinak.

Jde-li o příjmy v cizích měnách, je třeba je přepočítat jednotným kursem, který stanoví ministerstvo financí jako průměr kursu stanoveného ČNB poslední pracovní den každého měsíce zdaňovacího období.

Do evidence výdajů jsou kromě skutečných toků peněz zahrnovány i nepeněžní výdaje ovlivňující základ daně jako např. odpisy dlouhodobého majetku, tvorba rezerv, časové rozlišení nájemného u finančního leasingu. Tyto výdaje ale nevidujeme v peněžním deníku, evidujeme si je zvlášť (např. karty majetku apod.) a pak je uvádíme v předepsaných řádcích daňového přiznání.

2.2. Deník příjmů a výdajů (peněžní deník)

Peněžní deník je určen pro podnikatele, kteří dosahují příjmů z podnikání a jiné samostatné činnosti podle § 7 zákona o daních z příjmů a neuplatňují výdaje procentem z příjmů.

Minimální obsah peněžního deníku:

- datum uskutečnění zápisu do deníku (transakce)
- označení daňového dokladu
- stručný popis zápisu (transakce)
- přehled o celkových příjmech
- přehled o příjmech, které nejsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně
- přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty (pokud je podnikatel plátcem DPH)
- přehled o celkových výdajích
- přehled o výdajích souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů

Zápisy v deníku se uskutečňují chronologicky podle jednotlivých daňových dokladů. Každé transakci je vymezen jeden řádek.

Členění peněžního deníku může být rozšířeno nebo i zúženo o další sloupce podle potřeb podnikatele pro podrobnější sledování výdajů zahrnovaných do základu daně jako např. materiál, zboží, mzdy apod.

Součástí peněžního deníku může být i pokladní kniha, nebo se může vést zvlášť.

Přijetím zákona č. 261/2014 Sb. byly omezeny denní platby v hotovosti maximálně do výše 270.000 Kč. Za nedodržení limitu jsou udělovány pokuty (min. 10.000 Kč) jak poskytovateli, tak i příjemci platby.

Na konci zdaňovacího období se provedou konečné součty jednotlivých sloupců. Zjistí se celkové příjmy, které jsou předmětem daně a celkové výdaje zahrnované do jednotlivých dílčích základů daně.